

ЕТИЧЕН КОДЕКС **НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ** на Частно средно училище „Космос“ — Cosmos International School с. Осойца, община Горна Малина Учебна 2026/2027 година

*Приет с решение на Педагогическия съвет — Протокол № 1/11.09.2026 г., и утвърден със
Заповед № 1/15.09.2026 г. на директора.*

*Изменен и допълнен с решение на Педагогическия съвет — Протокол № 7/05.10.2026 г., т.
2, и утвърден със Заповед № 86/05.10.2026 г. на директора.*

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

(1) Настоящият Етичен кодекс урежда принципите, нормите и стандартите на поведение на всички членове на училищната общност на **Частно средно училище „Космос“ — Cosmos International School**, включително: ученици; педагогически специалисти; непедagogически персонал; ръководство; родители и настойници; външни партньори и сътрудници.

(2) Кодексът има за цел да създаде **етична рамка за взаимодействие**, основана на уважение, професионализъм, отговорност и академична честност.

(3) Настоящият документ е разработен в съответствие с:

- Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) — и по-специално чл. 175 за етичния кодекс на училищната общност;
- Наредба № 15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
- Наредба № 10 за организация на дейностите в училищното образование;
- Наредбата за приобщаващото образование (вкл. режима на отсъствията);
- Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите;
- Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето;
- Закона за защита от дискриминация;
- Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR) и Закона за защита на личните данни;
- политиките за safeguarding и academic integrity на Cambridge International Education;
- Етичния кодекс на работещите с деца и Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето;
- Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и Алгоритъма за прилагането му, утвърдени със Заповед № РД09-5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката;
- Задължително предписание № РД-14-32/06.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за закрила на детето;
- вътрешните правила на ЧСУ „Космос“, включително Училищния механизъм за превенция и интервенция на насилието и тормоза.

(4) Етичният кодекс е част от вътрешната нормативна уредба на училището и е задължителен за всички членове на училищната общност.

ЧСУ „Космос“ има за цел да създаде образователна среда, която развива цялостния потенциал на ученика, насърчава критичното мислене и академичната честност, изгражда глобално мислещи и социално отговорни личности и съчетава българската образователна традиция с международните стандарти на Cambridge International.

II. ЦЕЛИ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

- да създаде ясни правила за етично поведение в училищната среда;
- да гарантира безопасна, подкрепяща и приобщаваща образователна среда;

- да насърчава личната отговорност, академичната честност и взаимното уважение;
- да подпомага изграждането на глобално мислещи, социално отговорни и етични личности.

III. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Частно средно училище „Космос“ — Cosmos International School е образователна институция, посветена на развитието на изключителни личности, които уверено да проправят своя собствен път в света. С непоколебим ангажимент към смелостта, въображението и креативността училището създава среда, в която учениците откриват и развиват своите уникални способности и се учат активно да създават своето настояще и бъдеще.

Мисията на училището е да подкрепя учениците да се развиват като личности, които са:

- уверени (confident) в своите знания и способности;
- отговорни (responsible) към себе си, към другите и към обществото;
- мислещи и самоосъзнати (reflective) в процеса на учене и развитие;
- креативни и иновативни (innovative) при решаването на проблеми;
- активни участници в обществото (engaged) и носители на положителна промяна.

IV. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО И ВРЪЗКА С CAMBRIDGE LEARNER ATTRIBUTES

ЧСУ „Космос“ да бъде съвременна международна образователна общност, която съчетава академично качество, творческа свобода и човешки ценности — пространство за личностно развитие, творчество и откривателство, където учениците израстват като свободни, мислещи и отговорни граждани на света.

Образователният модел на училището е в съответствие с философията на Cambridge International Education, която насърчава развитието на ученици със следните ключови характеристики:

- Уверени (Confident) — уверени в своите знания и способности, комуникират идеи ясно и аргументирано;
- Отговорни (Responsible) — поемат отговорност за своето обучение, действия и за благополучието на общността;
- Рефлексивни (Reflective) — анализират своя опит, учат се от грешките си и се стремят към развитие;
- Иновативни (Innovative) — проявяват креативност, въображение и инициативност при решаване на проблеми;
- Ангажирани (Engaged) — активни участници в обществения живот, с интерес към глобалните предизвикателства.

V. ОСНОВНИ ЦЕННОСТИ

Училищната общност на ЧСУ „Космос“ споделя следните основни ценности:

Свобода — Свободата на мисълта и изразяването е основа за творческо развитие. Насърчаваме правото на всеки да мисли самостоятелно и да избира своя път на развитие.

Уважение — Всеки член на общността заслужава уважение и подкрепа, отнася се с достойнство към другите, независимо от различията в произход, мнения или способности.

Доверие — Изграждане на среда на открит диалог между ученици, учители и родители, в която се чувстват сигурни, честни и надеждни един към друг.

Защита на индивидуалността — Всяко дете е уникално и има право да развие своите таланти. Признаваме и пазим уникалността на всеки ученик — неговите таланти, интереси и идентичност.

Креативност — Подкрепяме любопитството, въображението и нестандартното мислене като ключ към иновациите и смисленото учене.

Устойчивост — Отговорно отношение към природата и обществото; способност да се изправяме пред предизвикателства и да се учим от грешките си.

Ангажираност към общността — Училището е активен участник в обществения живот; възпитаваме съзнателни граждани, които поемат отговорност за своята общност.

Благоденствие — Физическото, емоционалното и менталното здраве на учениците е приоритет, защото щастливият и спокоен човек учи и твори най-добре.

Обучение чрез изследване — Учениците учат чрез опит, експерименти и проекти — устойчивото учене е учене чрез преживяване.

Откритост и толерантност — Приемане на културното и социално разнообразие. Като международна общност приемаме различията като част от нашето богатство.

VI. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ В РАБОТАТА С УЧЕНИЦИТЕ

(1) Учениците се третират като личности с право на: уважение; безопасност; подкрепа; справедливо отношение.

(2) Педагогическите специалисти са длъжни да:

- създават позитивна и подкрепяща учебна среда;
- насърчават критичното мислене и самостоятелното учене;
- прилагат обективно и прозрачно оценяване;
- зачитат индивидуалния темп на развитие на ученика.

(3) Строго се забранява: физическо наказание; психическо насилие; унижително отношение; дискриминация.

(4) Всяко действие трябва да бъде в най-добрия интерес на детето.

Профил на ученика

Характеристика	Описание	Как се развива в училище
Уверен (Confident)	Вярват в способностите си и изразяват свободно идеите и мненията си.	Дебати, презентации, проектно обучение, публични изяви
Отговорен (Responsible)	Поемат отговорност за обучението, поведението и благополучието на общността.	Училищни правила, ученически инициативи, доброволчество
Мислещ и рефлексивен (Reflective)	Анализират информацията, задават въпроси и се учат от своя опит.	Изследователско обучение, дискусии, самооценка
Креативен и иновативен (Innovative)	Използват въображението си и създават нови идеи и решения.	Проекти, изкуства, предприемачество, STEAM
Активен и ангажиран (Engaged)	Участват активно в училищния и обществен живот.	Клубове, социални инициативи, ученически проекти
Толерантен и съпричастен	Проявяват уважение към различията и разбиране към другите.	Международна среда, межкултурни дейности
Любознателен изследовател	Проявяват естествено любопитство към света и търсят нови знания.	Обучение чрез изследване, експерименти, проекти
Глобално мислещ гражданин	Разбират взаимосвързаността на света и проявяват социална отговорност.	Гражданско образование, устойчиво развитие
Балансирана личност	Развиват баланс между учене, творчество, спорт и личностно благополучие.	Спорт, изкуства, социални дейности

VII. АКАДЕМИЧНА ЧЕСТНОСТ

ЧСУ „Космос“ прилага политика за академична честност. Учениците трябва да представят самостоятелна работа, да посочват използваните източници и да уважават интелектуалната собственост.

Нарушения на академичната честност са: преписване; плагиатство; подправяне на резултати; използване на нерегламентирани технологии по време на изпит.

При установяване на нарушение се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение, а при изчерпването им — санкции по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО (подробни правила — Приложение № 4).

VIII. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Педагогическите специалисти са длъжни да:

- 1. Спазват законодателството** — ЗПУО, държавните образователни стандарти и вътрешните правила на училището.
- 2. Поддържат високи професионални стандарти** — качествена подготовка на учебния процес, съвременни методи на преподаване, развитие на критично мислене и креативност.
- 3. Поддържат професионална етика** — уважително отношение към ученици и колеги, избягване на конфликт на интереси, защита на професионалния авторитет.
- 4. Непрекъснато професионално развитие** — обучения, педагогически квалификации и обмен на добри практики.

IX. ЕТИКА НА НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Непедагогическият персонал: съдейства за създаване на безопасна и подкрепяща среда; проявява уважение към ученици, родители и колеги; спазва професионална конфиденциалност; изпълнява задълженията си добросъвестно.

X. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РОДИТЕЛИТЕ

Училището разглежда родителите като партньори в образователния процес. Принципите на взаимодействие са доверие, прозрачност, открита комуникация и взаимно уважение.

Родителите следва да съдействат за развитието на ученика, да уважават училищните правила и да подкрепят позитивната училищна среда, включително в общуването в онлайн пространството.

XI. РЕДОВНО ПРИСЪСТВИЕ

Редовното присъствие в учебните занятия е част от отговорността на ученика и на родителя към училищната общност. Основанията за отсъствие, редът за уведомяване и документите, с които отсъствията се извиняват, са уредени в чл. 61 и чл. 62 от Наредбата за приобщаващото образование и в Правилника за устройството и дейността на училището и не се преповтарят тук.

XII. ЕТИКА В ДИГИТАЛНАТА СРЕДА

Членовете на училищната общност използват дигиталните технологии отговорно и безопасно. Забраняват се: кибертормоз; език на омразата; разпространяване на невярна информация; публикуване на лични данни без разрешение.

Социалните мрежи не се използват за действия, които накърняват достойнството на ученици, авторитета на учители или репутацията на училището. Обработването на лични данни се извършва при спазване на Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR) и Закона за защита на личните данни.

XIII. ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ

ЧСУ „Космос“ следва политика на нулева толерантност към насилието. Училището предприема мерки за превенция на тормоза, ранно разпознаване на рискове и подкрепа на засегнатите ученици. Всички случаи се разглеждат по реда на Училищния механизъм за превенция и интервенция на насилието и тормоза и на Плана за превенция и интервенция за съответната учебна година.

Съгласно чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закона за закрила на детето всеки, на когото стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжен незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи. Задължението е лично за всеки служител — педагогически и непедагогически — и важи дори

когато информацията е станала известна във връзка с упражняваната професия. Бездействието е нарушение на трудовите задължения.

XIV. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Всеки служител избягва ситуации, които могат да доведат до лична облага, злоупотреба със служебно положение или неправомерно влияние върху решенията на училището. Не се допуска приемане на подаръци или облаги, които могат да повлияят на професионалната преценка.

XV. ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

- (1) Всеки член на училищната общност има право да подаде сигнал при съмнение за нарушение на етичния кодекс.
- (2) Сигналите могат да бъдат подадени до директора, педагогическия съвет или Етичната комисия.
- (3) Разглеждането на сигналите се извършва при спазване на принципите на обективност, конфиденциалност и безпристрастност (ред и формуляр — Приложения № 2 и № 3).

XVI. МЕРКИ ПРИ НАРУШЕНИЕ

При установено нарушение от ученик се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение, мерките по чл. 199, ал. 2 и ал. 3 от ЗПУО, а след изчерпването на останалите механизми — санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО: забележка; преместване в друга паралелка в същото училище; предупреждение за преместване в друго училище; преместване в друго училище; преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение. Санкциите се налагат по реда на чл. 203 – чл. 205 от ЗПУО и на Правилника за устройството и дейността на училището.

При установено нарушение от служител се носи дисциплинарна отговорност по Кодекса на труда и по Правилника за вътрешния трудов ред. Понятието „дисциплинарно наказание“ се отнася само до служителите и не се прилага към ученици.

XVII. ЕТИЧНА КОМИСИЯ

За наблюдение на спазването на кодекса в училището е създадена Етична комисия, която разглежда сигнали, дава препоръки и подпомага превенцията на етични нарушения.

Членове на Етичната комисия: Елена Кънова — управител и учител по физическо възпитание и спорт; Виктор Гегов — учител по математика по международната програма на Cambridge. За разглеждане на конкретен сигнал директорът може да определи със заповед трети член на комисията.

Комисията се произнася в разумен срок (до 10 работни дни) с мотивирано становище и предлага на директора съответните мерки; при необходимост се сезират компетентните органи.

XVIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- (1) Настоящият Етичен кодекс е задължителен за всички членове на училищната общност.
- (2) Кодексът се приема от **представители на педагогическия съвет, на общественния съвет, на настоятелството и на ученическото самоуправление по ред, определен в Правилника за устройството и дейността на училището (чл. 175, ал. 1 от ЗПУО). В училището не е учредено настоятелство. Ученическото самоуправление се учредява през учебната 2026/2027 година по Правилата в Приложение № 6; до избора на Ученически съвет кодексът се приема от педагогическия съвет и от общественния съвет, след което представител на учениците участва в приемането и в актуализирането му.**
- (3) Кодексът се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда (чл. 175, ал. 2 от ЗПУО).
- (4) Кодексът се утвърждава със заповед на директора и се публикува на интернет страницата на училището; предоставя се на всички служители, ученици и родители (чл. 175, ал. 3 от ЗПУО).

(5) Кодексът се актуализира при промяна в нормативната уредба или по предложение на член на училищната общност, прието по установения ред.

Приет с решение на Педагогическия съвет (Протокол № 1/11.09.2026 г.), съгласуван от Обществения съвет и утвърден със Заповед № 1/15.09.2026 г. на директора. Изменен и допълнен с Протокол № 7/05.10.2026 г., т. 2, на Педагогическия съвет и утвърден със Заповед № 86/05.10.2026 г. на директора.

ДИРЕКТОР: /Павлинка Шкодрова/

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ЗАПОЗНАВАНЕ С ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

ЧСУ „Космос“, с. Осойца — учебна 2026/2027 година

От: (две имена)

Длъжност / качество (учител, служител, родител, ученик):

Декларирам, че съм запознат/а със съдържанието на Етичния кодекс на училищната общност на ЧСУ „Космос“.

Задължавам се:

- да спазвам принципите и правилата, заложи в кодекса;
- да допринасям за създаването на безопасна, уважителна и подкрепяща образователна среда;
- да сигнализирам при установяване на нарушения на етичните норми.

Осъзнавам, че неспазването на разпоредбите на Етичния кодекс може да доведе до санкции по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО — за ученик, или до дисциплинарна отговорност по Кодекса на труда — за служител.

Дата: Подпис:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛ ЗА ЕТИЧНО НАРУШЕНИЕ

ЧСУ „Космос“, с. Осойца — учебна 2026/2027 година

I. Цел на процедурата

Процедурата урежда реда за подаване, регистриране и разглеждане на сигнали за нарушения на Етичния кодекс на ЧСУ „Космос“ и гарантира прозрачност, обективност, защита на подателите и защита на правата на всички участници.

II. Кой може да подава сигнал

Сигнал могат да подават ученици, родители, педагогически специалисти, непедагогически персонал и външни лица.

III. Начини за подаване

- писмено до директора на училището;
- чрез официалния формуляр за сигнал (Приложение № 3);
- чрез електронна поща;
- чрез среща с ръководството на училището.

IV. Регистрация на сигнала

Подаденият сигнал получава входящ номер и се разглежда в срок до 10 работни дни.

V. Разглеждане на сигнала

Сигналът се разглежда от директора, заместник-директора или управителя на училището, или от членовете на Етичната комисия (Елена Кънова, Виктор Гегов). При необходимост се събират писмени становища, свидетелски показания и други доказателства.

VI. Резултат от проверката

След приключване на проверката могат да бъдат предприети дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение, санкции по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО спрямо ученик,

дисциплинарна отговорност по Кодекса на труда спрямо служител или препоръки за подобряване на училищната среда.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

ФОРМУЛЯР ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛ за нарушение на Етичния кодекс

ЧСУ „Космос“, с. Осойца — учебна 2026/2027 година

1. Данни за подателя (по желание):

Име: Телефон / email:
.....

2. Отнася се до: ☐ ученик ☐ учител ☐ служител ☐ родител ☐ друго лице

3. Описание на случая:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Дата и място на събитието:

5. Има ли свидетели: ☐ да ☐ не Ако да, кои:

6. Приложени доказателства (ако има): ☐ снимки ☐ документи ☐ други

Дата: Подпис:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

ПРАВИЛА ЗА АКАДЕМИЧНА ЧЕСТНОСТ

ЧСУ „Космос“, с. Осойца — учебна 2026/2027 година

I. Основни принципи

ЧСУ „Космос“ следва принципите на академична честност, които включват почтеност, отговорност и уважение към интелектуалната собственост.

II. Недопустими действия

- преписване по време на тест или изпит;
- плагиатство;
- използване на нерегламентирани помощни материали;
- представяне на чужда работа като собствена;
- подправяне на резултати.

III. Превенция

Училището насърчава самостоятелната работа, коректното цитиране на източници и развитието на критично мислене.

IV. Мерки при нарушение

- предупреждение;
- анулиране на работа или тест;
- възпитателни мерки;
- санкции по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5

ПРАВИЛА ЗА ЗАЩИТА НА ДЕТЕТО

ЧСУ „Космос“, с. Осойца — учебна 2026/2027 година

I. Основен принцип

ЧСУ „Космос“ следва политика на нулева толерантност към насилие и злоупотреба с деца. Безопасността и благосъстоянието на учениците са основен приоритет.

II. Форми на риск

Училището следи за предотвратяване на физическо насилие, психическо насилие, вербална агресия, сексуален тормоз, кибертормоз и negliжиране на детето.

III. Отговорности на персонала

Всеки служител е длъжен да реагира при съмнение за риск за дете, да информира ръководството и да защитава достойнството и правата на учениците.

IV. Подкрепа на учениците

Училището осигурява безопасна и подкрепяща среда, психологическа подкрепа и превенция на насилието.

V. Действия при сигнал

При получаване на сигнал за риск за дете: 1) случаят се регистрира; 2) уведомява се директорът; 3) предприемат се действия за защита на детето; 4) при необходимост се уведомяват компетентните институции (отдел „Закрила на детето“, органите на реда).

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6

ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА УЧЕНИЧЕСКИЯ СЪВЕТ (УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ)

ЧСУ „Космос“, с. Осойца — учебна 2026/2027 година

I. Общи положения

Ученическият съвет е форма на ученическо самоуправление в ЧСУ „Космос“, чрез която учениците участват в живота на училището, изразяват мнение и съдействат за изграждането на позитивна училищна общност. Ученическият съвет се организира на основание чл. 171, ал. 1, т. 10 и т. 11 и ал. 2 от ЗПУО и по ред, определен в Правилника за устройството и дейността на училището.

II. Цели

- да представлява интересите и мнението на учениците пред ръководството на училището;
- да насърчава активното гражданско участие, отговорността и инициативността на учениците;
- да съдейства за спазването на Етичния кодекс и за превенцията на тормоза и насилието;
- да участва в организирането на училищни и извънкласни инициативи.

III. Състав и структура

- Ученическият съвет се състои от представители на паралелките (по един или двама ученици от паралелка), избрани от своите съученици за срок от една учебна година;
- участието обхваща учениците от прогимназиалния и гимназиалния етап (по преценка на училището — от определен клас нагоре);
- Ученическият съвет избира от състава си председател, заместник-председател и секретар;
- работата на съвета се подпомага от координатор — педагогически специалист, определен със заповед на директора.

IV. Функции и правомощия

- дава мнения и предложения по въпроси, свързани с обучението, реда и живота в училището;
- участва чрез свой представител в приемането и актуализирането на Етичния кодекс на училищната общност (чл. 175, ал. 1 ЗПУО);
- организира и провежда ученически инициативи, кампании и събития;

- съдейства при разглеждане на въпроси, свързани с поведението и взаимоотношенията между учениците.

V. Организация на работата

- Ученическият съвет провежда редовни заседания (по правило веднъж месечно) и извънредни заседания при необходимост;
- заседанията са редовни, ако присъстват повече от половината от членовете; решенията се приемат с обикновено мнозинство;
- за заседанията се води кратък протокол, който се съхранява при координатора.

VI. Приемане и влизане в сила

Настоящите правила се приемат от учредителното събрание на ученическия съвет и се утвърждават със заповед на* директора. Правилата се актуализират по предложение на ученическия съвет или на ръководството на училището.

Утвърдил: ДИРЕКТОР: /Павлинка Шкодрова/

